

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 12 0 U 007489 21 Uvp
Banjaluka, 4. avgusta 2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Ljiljane Bošnjak Glizijan, članova vijeća, uz učešće zapisničara Radmile Dmitrović, u upravnom sporu po tužbi tužioca M. K. iz P., opština L., protiv rješenja tužene Uprave ... broj: ... od 14. juna 2019. godine, u predmetu izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanja prava na nepokretnostima, u postupku po prijedlogu zainteresovanog lica C. M. iz P., opština L., za ponavljanje upravnog spora okončanog presudom Okružnog suda u Bijeljini, broj: 12 0 U 007489 19 U od 3. jula 2020. godine, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Bijeljini, broj: 12 0 U 007489 20 Uvl od 1. septembra 2020. godine, u sjednici vijeća održanoj 4. avgusta 2022. godine, donosi

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Okružnog suda u Bijeljini, broj: 12 0 U 007489 20 Uvl od 1. septembra 2020. godine, u stavu 1. izreke, uvažava se prijedlog zainteresovanog lica C. M., dozvoljava ponavljanje postupka i stavlja van snage ranija presuda Okružnog suda u Bijeljini, broj: 12 0 U 007489 19 U od 3. jula 2020. godine, a u stavu 2 izreke, tužba tužioca M. K. odbija kao neosnovana i osporeni akt ostaje na snazi.

U obrazloženju pobijane presude sud prije svega navodi da je prijedlog za ponavljanje postupka okončanog presudom Okružnog suda u Bijeljini od 3. jula 2020. godine dozvoljen, jer je zainteresovano lice učestvovalo kao stranka u upravnom postupku. Prijedlog je blagovremen, jer je zainteresovano lice za presudu od 3. jula 2020. godine, saznalo 22. jula 2020. godine, pa je prijedlog od 04. avgusta 2020. godine, podnesen u zakonskom roku. Podnosilac prijedloga je imao svojstvo zainteresovanog lica u upravnom sporu vođenom pod brojem: 12 0 U 007489 19 U, jer je učestvovao u upravnom postupku i morao je biti uključen u upravni spor. Kako mu sud nije dostavio tužbu i presudu, prijedlog je osnovan, jer su se ispunili zakonski uslovi iz člana 41. stav 1. tačka 6) Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), zbog čega nižestepeni sud dozvoljava ponavljanje postupka, te na osnovu člana 46. stav 4., u vezi sa članom 43. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), presudu od 3. jula 2020. godine stavlja van snage. Rješavajući o glavnoj stvari, odbija tužbu. Sud cijeni da je osporenim aktom pravilno odbijena žalba, jer ne postoji

pravni osnov za upis posjeda tužioca k.p. br. 1022, u l.n. br. 380 k.o. P., te da je rješenje Komisije za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima Područne jedinice L., doneseno je u skladu sa članom 54. stav 1. Pravilnika o načinu osnivanja i održavanja katastra nepokretnosti Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 11/14, 25/14, 31/15, u daljem tekstu: Pravilnik), koji propisuje da se privremeni list nepokretnosti formira tako da obuhvata sve katastarske parcele koje pripadaju istom nosiocu. Odbija kao neosnovan navodi tužbe da je Komisija pogrešno opisala parcelu k.p. br. 1022 iz l.n. br. 380 i pripisala u l.n. br. 473 sve k.o. P. u korist zainteresovanog lica, da je odlučeno bez rasprave i izjašnjenja tužioca kao stranke, jer je prije donošenja rješenja održana rasprava 18. aprila 2019. godine, na kojoj je tužilac učestvovao i dao svoju izjavu, koja je cijenjena kod donošenja prvostepenog i osporenog akta. Tužilac se neosnovano poziva na presudu Okružnog suda u Bijeljini, broj: 80 0 P 032521 17 Gž od 16. maja 2017. godine, jer tom presudom nije utvrđeno ničije pravo vlasništva, niti posjed, već je odbijen tužbeni zahtjev C. M., da sud u parničnom postupku utvrdi da je M. K., na protupravan način upisan kao posjednik, sa 1/1 dijela, na parceli broj 1022 zv. „Okučnica“, šuma 3. klase, površine 287 m², u l.n. br. 380/1 k.o. P., jer se zakonitost postupka vođenog pred organom uprave može ispitivati samo u procedurama zakonom propisanim za taj postupak upisa, u upravnom postupku, a ne pred sudom u parničnom postupku. Kako se zakonitost upisa posjeda preispituje u upravnom sporu, ocjenjuje da je organ uprave na zakonit način otpisao k.č. br. 1022 iz p.l.n. br. 380 i istu pripisao u p.l.n. br. 473 k.o. P., kao u tački 6 dispozitiva prvostepenog rješenja, pa osporeni akt ostaje na snazi.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac osporava njenu zakonitost, u skladu sa članom 35. stav 2. ZUS. Smatra da je presuda nepravilna, jer se radi o presuđenoj stvari po presudi Okružnog suda u Bijeljini od 3. jula 2020. godine, koja je pravilna i na zakonu zasnovana. Nakon donošenja te presude, kojom je pravosnažno okončan spor vezan za k.p. 1022, koja je pripala u vlasništvo i posjed tužiocu, Područna jedinica u L. je donijela rješenje od 7. avgusta 2020. godine, na osnovu kojeg je izvršila uknjižbu k.p. br. 1022, u l.n. br. 363/1 k.o. P., u korist tužioca i izdala mu izvod iz l.n. br. 363/1 k.o. P., iz koga se vidi da je tužilac vlasnik i posjednik te parcele. Pored toga, presudom Okružnog suda u Bijeljini, broj: 80 0 P 032521 17 Gž od 16. maja 2017. godine, usvojena je njegova žalba i preinačena presuda Osnovnog suda u Bijeljini od 17. februara 2016. godine, tako da je odbijen tužbeni zahtjev C. M., kojim je tražio da sud utvrdi da je M. K. na k.p. br. 1022, na protupravan način upisan kao posjednik, sa 1/1 dijela. Navodi da je tom presudom utvrđeno da je M. K. na zakonit način upisan kao posjednik na k.p. br. 1022, u postupku javnog izlaganja 1991. godine, da je nesmetano koristi više od 50 godina i da je dobio na poklon od oca, a da je nikad nije koristio C. M., niti je u sastavu njegovog dvorišta, jer je dijeli žičana ograda i potok od njegovog dvorišta. Tužilac smatra da je prijedlog neblagovremen, jer nema dokaza kad je zainteresovano lice saznalo za presudu od 3. jula 2020. godine, te da je nedozvoljen, jer je upitno da li C. M. ima svojstvo zainteresovanog lica i da je i neosnovan, jer je sud presudom od 3. jula 2020. godine, pravilno utvrdio na osnovu činjenica i dokaza, da je tužilac vlasnik i posjednik sporne parcele. Smatra da je presudu trebalo donijeti vijeće, a ne sudija pojedinac, jer se radi o složenom predmetu. Predlaže da se zahtjev uvaži, presuda preinači, tako da se odbije prijedlog za ponavljanje postupka i ostavi na snazi presuda od 3. jula 2020. godine.

Tužena nije dala odgovor na zahtjev.

U odgovoru zainteresovano lice osporava navode zahtjeva, jer da tužilac ne posjeduje nikakav dokaz da je vlasnik sporne parcele, da je na protivpravan način upisan kao posjednik i da mu se ne može priznati pravo svojine na toj parceli, posebno iz razloga što se nalazi u

dvorištu zainteresovanog lica i čini jednu cjelinu. Faktičko stanje na terenu je da je koristi zainteresovano lice i vlasnik je parcele, a tužilac je imao samo upisani posjed. Pravilno sud pobijanom presudom utvrđuje da su neosnovani navodi da je pogrešno otpisana k.p. br. 1022 iz ranijeg l.n. 380 k.o. P. i upisana u l.n. 473 k.o. P., u korist zainteresovanog lica, te da je odlučeno bez održane rasprave, jer je tužilac učestvovao na raspravi od 18. aprila 2019. godine. Pravilan je stav suda da za spornu parcelu nije postojao pravni osnov za upis u l. n. br. 380 i da je odlučeno pravilnom primjenom članova 23. stav 1. i 54. stav 1. i Pravilnika, jer se privremeni list formira tako da obuhvata sve katastarske parcele koje pripadaju istom nosiocu, u ovom slučaju zainteresovanom licu. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud odlučuje kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizlazi da je nakon provedenog postupka izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanja prava na nepokretnostima, rješenjem Komisije od 25. oktobra 2017. godine, utvrđen sadržaj nepokretnosti u p.l.n. br. 380 k.o. P., bila je obuhvaćena i k.p. br. 1022 i na istim utvrđeno pravo svojine sa dijelom 1/1, u korist tužioca. Zainteresovano lice je uložilo žalbu na dio tog rješenja kojim je odlučeno o k.p. br. 1022 k.o. P., koja je usvojena rješenjem tužene od 19. septembra 2018. godine i predmet u dijelu koji se odnosi na k.p. br. 1022 k.o. P., vraćen na ponovni postupak i odlučivanje. U ponovnom postupku, nakon održane rasprave, rješenjem Komisije od 24. aprila 2019. godine, mijenja se rješenje od 25. oktobra 2017. godine i u bitnom odlučuje: u tački 1. dispozitiva, utvrđuje sadržaj nepokretnosti u p.l.n. br. 380 k.o. P., koje se sastoje od zemljišta označenog brojevima katastarskih parcela: 1024, 1025, 1036, 1037, 1043/2 i objekata na k.p. 1024, jednog objekta površine 64 m², sa dozvolom; u tački 2., utvrđuje pravo svojine na zemljištu i objektima u korist M. K., sa 1/1 dijela; u tački 6., vrši otpis k.p. 1022 iz p.l.n. br. 380 i pripis te parcele u p.l.n. br. 473, sve k.o. P., a koje rješenje se obrazlaže razlozima da je Komisija na osnovu izvršenog uvida u identifikaciju parcela, kopiju novog katastarskog i starog gruntovnog plana, istorijata nastanka parcele, utvrdila da k.p. br. 1022, odgovara dijelu stare gruntovne parcele k.č. br. 1173 k.o. P. i da je nastala avio snimanjem izvršenim 1984. godine, da je upis posjednika na snimljenim parcelama vršen na izlaganju parcela u periodu od 1990. do 1991. godine, bez pravnog osnova i da je tužilac na osnovu avio snimanja došao u posjed te parcele. Preklapajući/upoređujući planove starog i novog premjera, utvrdila je da k.p. 1022, odgovara dijelu gruntovne k.č. 1173, na kojoj su po gruntovnim podacima upisani zainteresovano lice i drugi. Na osnovu takvog činjeničnog utvrđenja, u skladu sa članom 85a. stav 3. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 6/12, 110/16 i 62/18), u osporenom dijelu rješenja (tačka 6. dispozitiva) Komisija odlučuje u korist lica čije je pravo vjerovatnije, te na osnovu člana 54. stav 1. Pravilnika, vrši otpis k.p. br. 1022 iz p.l.n. br. 380, koju pripisuje u p.l.n. 473 k.o. P., u koji je upisano zainteresovano lice. Osporenim aktom se žalba odbija kao neosnovana. Presudom Okružnog suda u Bijeljini od 3. jula 2020. godine se tužba uvažava i osporeni akt poništava, uz obrazloženje da su upravni organi morali imati u vidu presudu Okružnog suda u Bijeljini, broj: 80 0 P 032521 17 Gž od 16. juna 2017. godine, koja je u suštini pravosnažno riješila vlasništvo na k.p. 1022 i da je istom utvrđeno da je M. K. u zakonitom postupku provedenom pred nadležnim organom uprave stekao posjed na toj parceli, bez obzira što je C. M. upisan kao njen vlasnik.

Prijedlogom od 4. jula 2020. godine, zainteresovano lice traži ponavljanje upravnog spora okončanog presudom Okružnog suda u Bijeljini od 3. jula 2020. godine. Pobijanom presudom se prijedlog uvažava i dozvoljava ponavljanje postupka, presuda od 3. jula 2020.

godine stavlja van snage i rješava glavna stvar tako, da se tužba odbija kao neosnovana i održava na snazi osporeni akt.

Pobijana presuda je pravilna i na zakonu zasnovana i po ocjeni ovog suda se navodima zahtjeva ne dovodi u sumnju.

Pravilno sud cijeni da je prijedlog za ponavljanje postupka dozvoljen, jer ne davanje mogućnosti zainteresovanom licu da učestvuje u upravnom sporu je razlog za ponavljanje okončanog upravno-sudskog postupka, propisan članom 41. stav 1. tačka 6. ZUS, prema kojem se postupak okončan presudom ili rješenjem nadležnog suda može ponoviti na zahtjev stranke, ako stranci, odnosno zainteresovanom licu nije bila data mogućnost da učestvuje u upravnom sporu. S obzirom da zainteresovano lice ima položaj stranke u upravnom sporu, pripadaju mu i sva procesna prava koja pripadaju stranci, uključujući i pravo da podnese prijedlog za ponavljanje postupka okončanog presudom nadležnog suda, kao u predmetnom slučaju.

Neosnovan je prigovor da je prijedlog neblagovremen, jer to ne proizlazi iz stanja spisa, niti to tužilac dokazuje, pa razloge koje je dao nižestepeni suda za utvrđenje blagovremenosti prijedloga, prihvata kao pravilne i ovaj sud.

Prigovor tužioca da se radi o presuđenoj stvari donošenjem presude od 3. jula 2020. godine, koja je izvršena, ne utiče na drugačije odlučivanje, jer je ponavljanje upravno-sudskog postupka procesno-pravni institut koji, kao vanredni pravni lijek, u sudskoj kontroli upravnih akata omogućuje da se na prvom mjestu ispravi pogrešno činjenično stanje na kojem se temelji prije donesena sudska odluka u upravnom sporu, te zavisno od rezultata ponovljenog postupka donese nova sudska odluka. To ide u prilog potpunijem ostvarivanju načela materijalne istine i zakonitosti u rješavanju upravnih stvari. Prema tome, ponavljanje upravno-sudskog postupka je vanredni pravni lijek, koji se može koristiti samo za pravosnažne sudske odluke nadležnog suda, a u ovom slučaju to je pravosnažna presuda od 3. jula 2020. godine.

U skladu sa članom 45. stav 1. ZUS, o prijedlogu za ponavljanje postupka odlučuje sudija pojedinac, bez održavanje rasprave, pa je bez pravnog osnova navod da je o prijedlogu za ponavljanje postupka trebalo odlučivati vijeće, a ne sudija pojedinac.

Pravilno sud odlučuje i u dijelu o glavnoj stvari odbijanjem tužbe kao neosnovane, u skladu sa članom 46. stav 4. ZUS, koji propisuje da će sud presudom kojom se ponavljanje postupka dozvoljava riješiti i o glavnoj stvari. Navodima zahtjeva tužilac ne dovodi u pitanje ispravnost identifikacije sporne parcele k.p.1022, da odgovara po starom premjeru dijelu k. č. 1173 upisane u zk. ul. br. 219 k.o. P., na ime zainteresovanog lica i drugih, te utvrđenje da je posjed tužioca na k.p. br. 1022 upisan na osnovu avio snimanja, koji nije pravni osnov za upis posjeda, pa je ispravan zaključak da tužilac nema pravni osnov za upis te parcele upisane u l.n. br. 380 k. o. P., zbog čega u osporeno dijelu pravilno odlučeno prvostepenim rješenjem. Neosnovano je pozivanje tužioca na presudu Okružnog suda u Bijeljini od 16. maja 2017. godine, jer tom presudom nije utvrđeno ničije pravo vlasništva niti posjed, već je odbijen tužbeni zahtjev C. M. da sud u parničnom postupku utvrdi da je M. K. na protupravan način upisan kao posjednik sa 1/1 dijela na k.č. 1022 zv. „Okučnica“, šuma 3. klase, površine 387 m², upisana p. l. n. 381 k.o. P., zato što se zakonitost upisa posjeda rješava u upravnom postupku, a ne u parničnom postupku pred sudom. Nižestepeni sud je u ponovljenom upravnom sporu utvrdio da je organ uprave na zakonit način izvršio otpis k. č. 1022, pa tužbu pravilno odbija kao neosnovanu i održava na snazi osporeni akt, jer nije ostvaren nijedan osnov za poništenja akta iz člana 10. ZUS.

Iz iznesenih razloga, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakonitosti iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev odbija na osnovu člana 40. stav 1. ZUS.

Zapisničar
Radmila Dmitrović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić